

- är producerad av Folkbildningsrådet i samarbete med Kulturens Bildningsverksamhet och Sveriges Film- och Videoförbund

2 ”Från synopsis till story”

– utveckla din idé till ett manus

Nu ska ditt synopsis bli ett manus och det innebär att du ska fylla på ditt synopsis med mer ”matnyttig” text och information om vad som händer i berättelsen. Dessutom ska repliker läggas till, så att skådespelarna har något att säga som karaktärer i din film.

Nu har du ju en början, mitt och slut på din berättelse. Ett bra sätt är att jobba med post-it lappar. Skaffa en bunt med sådana och skriv upp på den första lappen hur din film börjar. Vad är det första som dyker upp när man ser din film? Var utspelar sig den scenen, vilka karaktärer är där och vad gör de, hur ser platsen/rummet ut där scenen utspelar sig, är det dag/natt, är det inomhus (interiört) eller utomhus (exteriört), finns det några speciella ting/saker med i scenen som är viktiga för den, hörs något speciellt ljud...ja allt som man ser framför sig i fantasin på sin färdiga film. Dessa saker är viktiga att skriva ner på denna första post-it lapp (får det inte plats fungerar det så klart även med ett större papper också!).

Sedan fyller du på med information på ännu en lapp gällande den andra scenen som dyker upp och som du vill ha med i din film.

Fortsätt sedan på detta vis tills du har en rad full med lappar. Det är nu du börjar få ett skelett till din film.

Läs igenom lapparna och låtsas som du aldrig har sett/läst om denna idé tidigare. Känns det som du förstår allt, känns det som några scenen behöver byta plats, känns det som någon scen är överflödigt eller saknas kanske något i berättelsen för att man ska förstå? Lägg till och dra ifrån scener tills du känner att du är nöjd. Denna process kan ta ganska lång tid – men det är bara bra om den gör det. Sedan numrerar du dina scener med start på den första post-it lappen som scen nummer 1 osv.

När du har numrerat dina scener kan du låta dina vänner läsa igenom alla dina lappar och komma med kommentarer. Det är också ett bra sätt att veta ifall din idé håller och om din blivande publik förstår historien. Du kommer att få många förslag på förändringar, lyssna på dem och anteckna dem gärna. Sedan får du göra en översikt över de förslag du fått in, några är kanske lysande, andra kanske mindre bra. Använd det som du gillar och lägg till eller dra ifrån scener från ditt manus i form av lappar. Du bör också döpa om dina scener till den ordningen de nu slutligen hamnar i (scen 1 först, scen 2 är den som kommer därefter osv).

När denna procedur kanske har upprepats ett par gånger – tills du känner dig helt nöjd med din historia – så är det dags att skriva in allt i din dator och i ett riktigt manus. Visserligen kan man också direkt skriva in allt i ett dokument i datorn (utan att först skriva på lappar) men då får man inte den övergripande överblicken på sitt verk som man kanske annars får i form av lapparna.

Då du skrivit in allt i dokumentet är det dags att börja fundera lite på vad varje karaktär säger. Försök att tänka på att varje karaktär är olika personer – precis som det är ute i verkliga livet. Det finns ju nästan inte någon som pratar likadant som någon annan gör eller som har samma

humör/temperament i verkligheten och det bör det heller inte göra i din film.

För att förenkla skrivandet av dialog kan man göra en mer djupgående beskrivning av varje karaktär - en så kallad karaktärsbeskrivning. Där kan man skriva lite om hur man ser att varje karaktär är klädd, vilken frisyr/smink som karaktären har, vilken bakgrund karaktären haft (alltså hitta på en liten berättelse om vad som hänt personen INNAN filmen började, vilket kan ge svar på hur den hamnade i den situationen som den är nu när filmen startar), ålder, kön....ja och alla andra saker som du tycker är värt att skriva in i den här beskrivningen.

Då du har en sådan här beskrivning är det sedan väldigt bra att kunna läsa den, för att på så sätt sätta sig in i hur karaktären agerar och vad den kan tänkas säga i olika situationer.

En sak som annars kan bli lite tokig är att skriva vad karaktärerna säger, ungefär som du själv skulle ha sagt dem. Gör man det så kommer hela berättelsen att bli ganska platt....det är just olikheten mellan olika karaktärer som gör att en film blir intressant. Om t.ex. en person som är jätterädd går i skogen tillsammans med en annan person som är väldigt modig och plötsligt en hög smäll hörs...ja då kommer förmodligen inte båda dessa individer att reagera och säga exakt samma saker. Försök därför att variera dina karaktärer så mycket som möjligt – det gör din berättelse mer intressant och sätter du sedan personerna i olika problematiska situationer så kommer spänningen i din film att höjas ytterligare!

När du nu har strukturerat upp alla dina scener, fyllt i all information om vad som syns på den färdiga duken och kommit på vad dina karaktärer gör och säger i alla situationer...ja då borde du nu ha ett manus som du kan jobba vidare med.

Tänk på att ditt manus som du nu har skrivit, mer är som en grov skiss på hur din färdiga film slutligen kommer att se ut, man skulle kunna kalla manuset för "en karta" för alla i teamet att läsa så man vet ungefär vart man är på väg – och att alla verkligen är på väg åt samma håll. Längs resans väg och i slutänden, kommer du säkert att upptäcka att filmen kanske inte helt blev som du tänkt, men det är en del av skaparprocessen och med andra ord "helt normalt". Ibland blir den bättre och ibland kanske inte exakt som du tänkt, men ju mer du jobbar med manuset och andra förberedelser innan du börjar spela in – desto närmre din ursprungsidé brukar man hamna. Så ha inte för bråttom innan du tar fram kameran för att filma – hårt och intensivt förarbete brukar löna sig enormt mycket!